

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kf.VI.37.138/2019/4.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Vitál-Eigner Beáta előadó bíró, Dr. Sugár Tamás bíró

A felperes: felperes neve

A felperes képviselője: Dr. ... kamarai jogtanácsos

Az alperes: Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal

Az alperes képviselője: dr. ... kamarai jogtanácsos

A per tárgya: energiaügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A fellebbezést benyújtó fél: a felperes

A fellebbezés száma: 13.

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: Fővárosi Törvényszék 2018. november 21-én kelt 102.K.700.523/2018/12. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 102.K.700.523/2018/12. számú ítéletét megváltoztatja, az alperes FVFO_2018/135-5. számú határozatát megváltoztatja és a panaszt elutasítja.
A kereseti és a fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

- [1] A perben nem álló panaszos 2017. szeptember 29. napján gázcsonk kiépítése iránti igényt jelentett be a felperesnél a siófoki ... hrsz. alatti felhasználási helyre. A felperes közölte a panaszossal, hogy az ingatlan gázellátását díjmentesen nem tudja biztosítani.
- [2] A felperesi tájékoztatás szerint az ingatlan műszaki adottságaira is figyelemmel az ingatlan gázellátására két féle módon van lehetőség; a balatonvilágosi elosztóhálózat továbbépítésével, vagy Siófok irányából, a Siófok-Sóstói városrészt ellátó, jelenleg üzemelő gázelosztó vezetékre való csatlakozással, annak továbbépítésével. Rögzítette, hogy a balatonvilágosi elosztóhálózat jelenlegi állapotában nem alkalmas az oda elvárt mennyiségű gáz továbbítására, így annak felbővítése

szükséges. Az elvégzett előzetes számítások szerint ez nagymértékben meghaladja a 250 métert, amely ingyenes lenne a panaszos számára, annak bekerülési költsége jelentősen nagyobb, mintha Siófok irányából történne meg a gázvezetékhez csatlakozás. A felperes az ingatlan műszaki és gazdasági feltételeit is tartalmazó 88477306 számú ajánlatában a siófoki gerincvezeték hosszabbításával biztosítható csatlakozás tervezett költségét bruttó 15.009.637.- forintban határozta meg. Az ajánlat 7. pontjában rögzítette, hogy a csatlakozási díj a földgáz rendszerhasználati díjak, a külön díjak, valamint a csatlakozási díjak alkalmazásának szabályairól szóló 11/2016. (XI.14.) MEKH rendelet (a továbbiakban: MEKH rendelet) 1. § (2) bekezdés 2. pontja szerinti fejlesztésért a 13/2016. (XII.20.) MEKH rendelet 4. melléklet I.c. pontja, valamint a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: Get.) 108. § (7) bekezdése alapján került meghatározásra.

- [3] A panaszos az alperestől a csatlakozási igénye elbírálása során folytatott felperesi eljárás és intézkedések jogszerűségének felülvizsgálatát kérte. Kétségesnek tartotta azt a felperesi tájékoztatást, miszerint kapacitáshiány miatt az ingatlan gázellátásának kiépítése Balatonvilágos irányából nem megoldható. Kérte annak megvizsgálását, hogy a kapacitáshiány valóban fennáll-e Balatonvilágos irányából, amennyiben nem, megvalósítható-e a díjmentes bekötés, továbbá, hogy a Siófok irányából megvalósuló elosztóvezeték építésére kapott 15.000.000.- forintos árajánlat jogszerű-e. Álláspontja szerint Balatonvilágos irányából megvalósítható az új gázcsomák bekötése 250 méteren belül díjmentesen.
- [4] Az alperes a 2018. január 31. napján kelt FVFO_2018/135-5. számú határozatában 1. az ingatlan gázszolgáltatásba való - jogszabály által biztosított 250 méter elosztóvezeték építésének erejéig díjmentes - bekapcsolására való jogosultsága tekintetében előadott panaszának a felperessel szemben helyt adott, 2. a meglévő gázelosztó hálózat kapacitásának meghatározása és a panaszos ingatlanához tovább építendő hálózat méretezésének ellenőrzése tekintetében folytatott eljárást - hatálykör hiányában - megszüntette. Indokolása szerint a panaszost a Get. 108. § (7) bekezdésében foglaltak alapján megilleti az ingatlanának ellátásához szükséges, műszakilag indokolt gáz elosztóvezeték építési költségeinek a 250 méter elosztóvezeték építési költségének megfelelő díj csökkentése.

A kereseti kérelem

- [5] A felperes keresetében a határozat 1. pontját, a panasznak helyt adó rendelkezését támadta, e körben elsődlegesen a határozat megváltoztatását és a panasz elutasítását, másodlagosan a határozat megsemmisítését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Állította, hogy a beruházás nettó költségéből már levonta a 250 méter hosszúságú elosztóvezeték építési költségét, a panaszost egyértelműen tájékoztatta arról, hogy a csatlakozási díjat a Get. 108. § (7) bekezdésének figyelembevételével határozta meg.

Az elsőfokú ítélet

- [6] A törvényszék ítéletével a keresetet elutasította.
- [7] Indokolása szerint a Get. 108. § (7) bekezdésére figyelemmel helytállóan állapította meg az alperes, hogy a panaszost ipso iure díjmentesség illeti meg 250 méter elosztóvezeték építése tekintetében. Ezt a felperes sem vitatta.
- [8] Kiemelte, hogy a határozat rendelkező része és az azzal összhangban álló indokolás sem kötelezte a felperest az árajánlatban szereplő díj csökkentésére, az alperes ugyanis csupán az igény jogosságának fennállásáról döntött.
- [9] Hangsúlyozta, hogy a közüzemi szolgáltatói jogviszonyban is követelmény a felek közötti, a kölcsönös bizalmon alapuló jóhiszemű, együttműködő és tisztességes magatartáson alapuló eljárás, ami azt a kötelezettséget rója az „erősebb” szolgáltatóra, hogy a fogyasztó kérelmének elbírálása

során pontos, egyértelmű, szabatos és a laikus számára is könnyen érthető tájékoztatást adjon. A felperes eljárása ennek nem felelt meg, amikor a panaszos megkeresésére készített árajánlatban csak a kedvezmény jogalapját jelölte meg a jogszabályhelyre hivatkozással, azonban szöveges formában nem juttatta kifejezésre annak alkalmazását, illetve számszakilag sem vezette le, hogy az már a kapott végösszeg meghatározása során érvényesítést nyert.

A fellebbezés és ellenkérelem

- [10] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet kereseti kérelmének megfelelő megváltoztatását kérte. A Get. 108. § (7) bekezdésében és 127. § m) pontjában foglaltakra utalással előadta, hogy az alperes a határozatában a terhére jogsértést nem állapított meg, kizárólag a felhasználási helyhez kapcsolódó, egyébként általa már a határozat meghozatala előtt is biztosított díjmentességhez való jogosultságot ismerte el.
- [11] Az elsőfokú bíróság a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (1) bekezdésébe ütközően túlterjeszkedett a kereseti kérelmen, amikor döntését a szolgáltató és a fogyasztó közötti jogviszonyban fennálló követelménnyel támasztotta alá.
- [12] Az alperes jogellenesen adott helyt a díjmentes bekapcsolásra való jogosultságra irányuló panasznak, hiszen annak indokát nem adta.
- [13] A törvényszék ítélete iratellenes, mert az ajánlat 7. pontja a jogszabályi hivatkozáson túlmenően, szövegesen és számszaki levezetést is tartalmazva rögzíti a díj kiszámításának módját és összegét.
- [14] Az alperes ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte, annak helyes indokaira figyelemmel.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [15] A fellebbezés alapos.
- [16] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. Ennek során megállapította, hogy az eljáró bíróság helyesen tárta fel a jogvita elbírálásához szükséges tényállást, ám abból téves jogi következtetésre jutott. A felperes fellebbezésében foglaltak alkalmasak voltak az elsőfokú ítélet megváltoztatására.
- [17] A Get. 127. § m) pontja értelmében az alperes dönt az engedéllyessel szemben felmerülő, csatlakozással kapcsolatos felhasználói panaszok ügyében, míg az n) pont szerint dönt az engedélyesekkel szemben felmerülő panaszok ügyében.
- [18] Az alperes a panaszos panaszára járt el, határozatában a panaszról döntött. Határozata jogszerűsége megítélésénél ezért alapvető jelentősége van magának a panasznak, annak tartalma ugyanis kijelöli a hatósági eljárás kereteit.
- [19] A panaszos egyrészt vitatta a felperes azon tájékoztatását, miszerint kapacitáshiány miatt nem megoldható az ingatlan gázellátásának kiépítése Balatonvilágos irányából, álláspontja szerint ugyanis ez megvalósítható, mégpedig díjmentesen. E mellett kérte a Siófok irányából megvalósuló elosztóvezeték építésére kapott 15.009.637.- forint csatlakozási díj jogszerűségének ellenőrzését.
- [20] Az alperes a meglévő gázelosztó-hálózat kapacitásának meghatározása és a panaszos ingatlanához továbbépítendő hálózat méretezésének ellenőrzése tekintetében az eljárást - hatáskör hiányában - megszüntette. Ez azt jelenti, hogy a felperesi tájékoztatás jogszerűségét az alperes érdemben nem vizsgálhatta, így nem dönthetett arról, hogy fennáll-e a kapacitáshiány a Balatonvilágos irányából futó vezeték tekintetében, ennél fogva e vezeték vonatkozásában a díjmentes bekötés megvalósíthatóságáról sem foglalt állást.
- [21] A panasz másik eleme a Siófok irányából megvalósuló elosztóvezeték építésével összefüggő árajánlat jogszerűsége volt. Ennek egy része tekintetében az alperes ugyancsak nem rendelkezik hatáskörrel, így az árajánlat jogszerűsége tekintetében az alperes csak azt vizsgálhatta, hogy az a

250 méteren belül díjmentes bekötésre figyelemmel jogszerű-e.

- [22] A Get. 108. § (7) bekezdése szerint mentes a csatlakozási díj és minden más, a földházelosztónak fizetendő díj alól a legfeljebb 4 m³/óra névleges teljesítményű fogyasztásmérő beszerelése azzal, hogy ebben az esetben az elosztóvezeték építése 250 méterig díjmentes.
- [23] A felperesi árajánlat 7. pontja tartalmazza, hogy a csatlakozási díj - egyebek mellett - a Get. 108. § (7) bekezdése alapján került meghatározásra. A perben nem volt vitatott, hogy a 15.009.637.- forint megajánlott csatlakozási díj nem tartalmazza a 250 méter hosszúságú elosztóvezeték építési költségét, azaz a felperes a jogszabály által biztosított díjmentességet figyelembe vette.
- [24] A fentiek ellenére az alperes határozatában a panaszos ingatlana gázszolgáltatásba való - jogszabály által biztosított 250 méter elosztóvezeték építésének erejéig díjmentes - bekapcsolására való jogosultsága tekintetében előadott panaszának helyt adott a felperessel szemben. E rendelkezésből azonban nem állapítható meg, hogy a panasz mely részét is tekintette az alperes alaposnak. A határozat indokolásából sem tűnik ki, hogy miért kellett a díjmentes bekapcsolásra való jogosultság tekintetében külön rendelkezni akkor, amikor ezt a felperes maga, önként, már a csatlakozási díj kiszámítása során, a panaszossal közölt árajánlatában figyelembe vette. A határozat nem tartalmazza, hogy a felperes mely jogszabály, mely rendelkezését, illetve mely ágazati normát sértette meg, a felperes terhére konkrét kötelezettséget sem állapít meg. Mindezek hiányában nem értelmezhető a határozat panasznak helyt adó része.
- [25] A Kp. 85. §-a szerint a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét a kereseti kérelem korlátai között vizsgálja. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése kimondja, hogy a bíróság a közigazgatási tevékenység jogszerűségét a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálja.
- [26] Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában helyesen rögzítette a panasz tartalmát, és azt is felismerte, hogy a panaszost megillető díjmentességet a felperes figyelembe vette. Adós maradt azonban annak megokolásával, hogy a panasznak mely része volt alapos, azaz a panasz mely eleme, mennyiben és miért fogott helyt a felperessel szemben.
- [27] Az elsőfokú bíróság ítéleti érvelése a közüzemi szolgáltatói jogviszonyból fakadó felperesi kötelezettségen alapult. A panasz azonban még érintőlegesen sem szól arról, hogy nem érthető a csatlakozásra vonatkozó árajánlat. A panaszos nem vonta kétségbe a felperes jóhiszemű, együttműködő és tisztességes eljárását. Nem kifogásolta, hogy az árajánlatban a felperes csak a kedvezmény jogalapját jelölte meg, szöveges formában nem juttatta kifejezésre annak alkalmazását. Nem hiányolta a számszaki levezetést sem. Ennek megfelelően az alperes e kérdéseket nem is vizsgálta, határozata e körben sem rendelkezést, sem indokolást nem tartalmaz.
- [28] Az elsőfokú bíróság olyan érvekre alapozva mondta ki a határozat jogszerűségét, amely indokokra senki, de különösen a panaszos nem hivatkozott. E mellett elmulasztotta tisztázni a panasznak helyt adó határozati rendelkezés tartalmát, értelmét.
- [29] A közigazgatási bíróságnak a Kp. 85. §-a szerint a közigazgatási határozat jogszerűségéről a kereseti kérelem keretei között kell állást foglalnia, azt kell vizsgálnia, hogy a határozat sérti-e a felperes keresetében megjelölt jogszabályi rendelkezést, avagy sem. A közigazgatási perben a jogvitás ügyben hozott közigazgatási döntés megtámadása esetén is csak a határozat jogszerűsége vizsgálható, és nem az ellenérdekű felek vitájában kell döntenie. Olyan tényre, körülményre nem alapozhatja a bíróság az ítéletét, amely a panasznak tárgya nem volt, amelyre nézve a határozat még csak utalást sem tartalmaz, amely tekintetében a kereset említést sem tesz.
- [30] A fentiek szerint az eljáró bíróság tévesen értékelte az alperesi határozat panasznak helyt adó részét jogszerűnek, és helytelenül jutott arra a következtetésre, hogy a felperes keresete nem alapos.
- [31] A kifejtettekkel szemben a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (2) bekezdése szerint megváltoztatta, az alperes határozatát megváltoztatta és a panaszt elutasította.

Az döntés elvi tartalma

- [32] *A panaszra indult eljárásban a hatóságnak a panaszról kell döntenie, ehhez elengedhetetlen a panasz tartalmának megállapítása.*
- [33] *A határozat rendelkező részében foglalt döntést az indokolásban alá kell támasztani. A panasznak helyt adó rendelkezés esetén nem mellőzhető annak pontos meghatározása, hogy a panasz mely eleme alapos.*
- [34] *A közigazgatási bíróság a keresetben megjelölt jogszabálysértés mentén vizsgálhatja a támadott határozat jogszerűségét. Olyan indokkal nem utasíthatja el a keresetet, amelyet a panasz nem tartalmaz, amelyet a hatóság nem vizsgált, amelyre nézve a határozatban utalás sincs.*

Záró rész

- [35] A Kúria a fellebbezést a Kp. 107. (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.
- [36] A Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 102. § (6) bekezdése értelmében - a teljes személyes illetékmentességben részesülő alperesre figyelemmel - a kereseti és a fellebbezési illeték az állam terhén marad.
- [37] A végső soron pernyertes felperes - erre vonatkozó nyilatkozatától eltérően - költséget nem számított fel, ezért a Pp. 82. § (3) bekezdésében és 83. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel perköltsége megtérítésére az alperest nem lehetett kötelezni.
- [38] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. február 12.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. előadó bíró, Dr. Sugár Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:
tisztviselő